

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

28 февруари 2013 година *

„Преразглеждане на дело T-234/11 P — Жалба за отмяна — Допустимост — Срок за обжалване — Срок, който не е определен с разпоредба на правото на Съюза — Понятие за „разумен срок“ — Тълкуване — Задължение за съда на Съюза да взема предвид конкретните обстоятелства по случая — Право на ефективна съдебна защита — Член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз — Накърняване на съгласуваността на правото на Съюза“

По дело C-334/12 RX-II

с предмет преразглеждане на основание член 256, параграф 2, втора алинея ДФЕС на Решение на Общия съд на Европейския съюз от 19 юни 2012 г. по дело Arango Jaramillo и др./ЕИБ (T-234/11 P), в рамките на производство по дело

Oscar Orlando Arango Jaramillo, с местожителство в Люксембург (Люксембург),

María Esther Badiola, с местожителство в Люксембург,

Marcella Bellucci, с местожителство в Люксембург,

Stefan Bidiuc, с местожителство в Grevenmacher (Люксембург),

Raffaella Calvi, с местожителство в Schuttrange (Люксембург),

Maria José Cerrato, с местожителство в Люксембург,

Sara Confortola, с местожителство във Верона (Италия),

Carlos D'Anglade, с местожителство в Люксембург,

Nuno da Fonseca Pestana Ascenso Pires, с местожителство в Люксембург,

Andrew Davie, с местожителство в Medernach (Люксембург),

Marta de Sousa e Costa Correia, с местожителство в Itzig (Люксембург),

Nausica Di Rienzo, с местожителство в Люксембург,

José Manuel Fernandez Riveiro, с местожителство в Sandweiler (Люксембург),

Eric Gällstad, с местожителство в Rameldange (Люксембург),

Andres Gavira Etzel, с местожителство в Люксембург,

* Език на производството: френски.

Igor Greindl, с местожителство в Canach (Люксембург),
José Doramas Jorge Calderón, с местожителство в Люксембург,
Monica Lledó Moreno, с местожителство в Sandweiler,
Antonio Lorenzo Ucha, с местожителство в Люксембург,
Juan Antonio Magaña-Campos, с местожителство в Люксембург,
Петя Манолова, с местожителство в Bereldange (Люксембург),
Ferran Minguella Minguella, с местожителство в Gonderange (Люксембург),
Barbara Mulder-Bahovec, с местожителство в Люксембург,
István Papp, с местожителство в Люксембург,
Stephen Richards, с местожителство в Blaschette (Люксембург),
Lourdes Rodriguez Castellanos, с местожителство в Sandweiler,
Daniela Sacchi, с местожителство в Mondorf-les-Bains (Люксембург),
Maria Teresa Sousa Coutinho da Silveira Ramos, с местожителство в Almargem do Bispo (Португалия),
Isabelle Stoffel, с местожителство в Mondorf-les-Bains,
Fernando Torija, с местожителство в Люксембург,
María del Pilar Vargas Casasola, с местожителство в Люксембург,
Carolina Vento Sánchez, с местожителство в Люксембург,
Pé Verhoeven, с местожителство в Брюксел (Белгия),
Sabina Zajc, с местожителство в Contern (Люксембург),
Peter Zajc, с местожителство в Contern,

срещу

Европейската инвестиционна банка (ЕИБ),

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: г-н L. Bay Larsen (докладчик), председател на състав, г-н J. Malenovský, г-н U. Lõhmus, г-н M. Safjan и г-жа A. Prechal, съдии,

генерален адвокат: г-н P. Mengozzi,

секретар: г-н A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за г-н Arango Jaramillo и 34 други служители на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), от В. Cortese, avocat,
- за Европейската инвестиционна банка, от г-н С. Gómez de la Cruz и г-н Т. Gilliams, в качеството на представители,
- за португалското правителство, от г-н L. Inez Fernandes, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от г-н J. Currall, г-н Н. Kraemer и г-н D. Martin, в качеството на представители,

предвид членове 62а и 62б, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз,

след изслушване на генералния адвокат

постанови настоящото

Решение

- 1 Настоящото производство има за предмет преразглеждането на Решение на Общия съд на Европейския съюз (състав по жалбите) от 19 юни 2012 г. по дело Arango Jaramillo и др./ЕИБ (Т-234/11 Р, наричано по-нататък „Решението от 19 юни 2012 г.“), с което Общият съд отхвърля жалбата на г-н Arango Jaramillo и 34 други служители на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) (наричани по-нататък общо „засегнатите служители“) срещу Определение на Съда на публичната служба на Европейския съюз от 4 февруари 2011 г. по дело Arango Jaramillo и др./ЕИБ (F-34/10, наричано по-нататък „Определението от 4 февруари 2011 г.“), отхвърлящо като недопустима поради просрочие жалбата им, с която искат, от една страна, отмяна на фишовите им за заплата за февруари 2010 г. в частта, отразяваща решенията на ЕИБ за увеличаване на вноските им в пенсионната схема, и от друга страна, ЕИБ да бъде осъдена да им заплати обезщетение.
- 2 Преразглеждането се отнася до това дали Решението от 19 юни 2012 г. накърнява единството или съгласуваността на правото на Съюза, доколкото в това решение Общият съд на Европейския съюз в качеството му на разгледала жалбата юрисдикция, от една страна, тълкува понятието „разумен срок“ — по повод подаването на жалба от служители на ЕИБ за отмяна на издаден от нея увреждащ ги акт — като срок, чието пропускане автоматично води до просрочие на жалбата и поради това до нейната недопустимост, без съдът на Съюза да трябва да взема предвид конкретните обстоятелства по случая, и от друга страна, доколкото това тълкуване на посоченото понятие може да накърни правото на ефективна съдебна защита, закрепено в член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).

Правна уредба

Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз

- 3 Член 91 от Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз, приет с Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОВС) № 259/68 на Съвета от 29 февруари 1968 година за установяване на Правилник за длъжностните лица и Условия за работа на другите служители на Европейските общности и

установяване на специални мерки, временно приложими за длъжностни лица на Комисията (ОВ L 56, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 8, стр. 12), изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 723/2004 на Съвета от 22 март 2004 г. (ОВ L 124, стр. 1, наричан по-нататък „Правилникът за длъжностните лица“), гласи:

„1. Съдът на [Европейския съюз] е компетентен да се произнесе по всеки възникнал спор между Общностите и лице, за което се прилага настоящият правилник, относно законосъобразността на акт, който засяга интересите на това лице по смисъла на член 90, параграф 2. [...]

2. Жалбата пред Съда на [Европейския съюз] е допустима само ако:

— преди това е било подадена жалба до органа по назначаването по реда на член 90, параграф 2 в предвидения там срок, и

— въпросната жалба е била отхвърлена изрично или мълчаливо.

3. Срокът за обжалване по параграф 2 е три месеца. [...]

4 Съгласно член 100, параграф 3 от Процедурния правилник на Съда на публичната служба посоченият тримесечен процесуален срок се удължава еднократно със срок от десет дни поради отдалеченост.

Правилникът за персонала на ЕИБ

5 На 20 април 1960 г. Управителният съвет на ЕИБ приема Правилник за персонала на ЕИБ, който впоследствие претърпява множество изменения. Член 41 от този регламент, посветен на способите за защита, прогласява компетентността на юрисдикциите на Съюза по жалби относно спорове между ЕИБ и нейните служители, без да уточнява срока, в който трябва да бъдат подадени тези жалби.

Обстоятелства, предхождащи делото по преразглеждане

Обстоятелства в основата на спора

6 Засегнатите служители са служители на ЕИБ.

7 От 1 януари 2007 г. фишовете за заплата на служители на ЕИБ вече не се изготвят в обичайния им вид на хартия, а на електронен носител. От тази дата фишовете се въвеждат ежемесечно в информационната система „Peoplesoft“ на ЕИБ и така всеки служител има достъп до тях от служебния си компютър.

8 В събота, на 13 февруари 2010 г., фишовете за заплата за февруари 2010 г. са въведени в информационната система „Peoplesoft“. Фишовете показвали, че в сравнение с фишовете за януари 2010 г. размерът на вноските в пенсионната схема е увеличен, което се дължи на взетите от ЕИБ решения във връзка с реформата на пенсионната схема на нейните служители.

Определението от 4 февруари 2011 г.

9 Както следва от точки 15 и 16 от Определението от 4 февруари 2011 г., Съдът на публичната служба е приел, че предвид факта, че засегнатите служители са се запознали със съдържанието на фишовете си за заплата за февруари 2010 г. едва в понеделник, на 15 февруари 2010 г., от една

страна, и предвид еднократното удължаване със срок от десет дни поради отдалеченост, от друга страна, посочените служители са разполагали със срок за подаване на жалба, който изтича във вторник, на 25 май 2010 г.

- 10 Съгласно точка 17 от посоченото определение обаче, жалбата на засегнатите служители е постъпила по електронен път в секретариата на Съда на публичната служба едва през нощта на 25 (вторник) срещу 26 май 2010 г. (сряда), и по-точно на 26 май в 00,00 часа.
- 11 С тази жалба засегнатите служители искат, от една страна, фишовете им за заплата за февруари 2010 г. да бъдат отменени и от друга страна, ЕИБ да бъде осъдена да заплати символично обезщетение в размер на едно евро за претърпените от тях неимуществени вреди.
- 12 С отделна молба, изпратена до секретариата на Съда на публичната служба, ЕИБ иска от този съд в приложение на член 48 от неговия процедурен правилник да обяви жалбата за недопустима, без да разглежда спора по същество.
- 13 С Определението от 4 февруари 2011 г. Съдът на публичната служба отхвърля жалбата като недопустима. По същество той приема, че тъй като срокът за обжалване е изтекъл на 25 май 2010 г., жалбата на засегнатите служители, постъпила по електронен път в секретариата на посочения съд на 26 май 2010 г. в 00,00 ч., е просрочена и поради това е недопустима. Той отхвърля доводите на посочените служители, изведени, от една страна, от нарушаване на правото им на ефективна съдебна защита и от друга страна, от наличието на случайно събитие или непреодолима сила.

Решението от 19 юни 2012 г

- 14 С Решението от 19 юни 2012 г. Общият съд на Европейския съюз отхвърля жалбата, подадена от засегнатите служители, като по този начин потвърждава Определението от 4 февруари 2011 г.
- 15 На първо място, в точки 22—25 от Решението от 19 юни 2012 г. Общият съд припомня по същество съдебната практика, съгласно която при отсъствие на каквато и да било разпоредба, определяща сроковете за обжалване, които се прилагат при споровете между ЕИБ и нейните служители, подаването на жалбите трябва да стане в „разумен срок“, който трябва да бъде преценен с оглед обстоятелствата по конкретния случай. Като приема в точка 26 от същото решение, че предвиденият в член 91, параграф 3 от Правилника за длъжностните лица тримесечен срок в случаите на спорове между институциите и органите на Съюза и техните длъжностни лица или служители предоставя „подходящ критерий за сравнение“ — доколкото по своята същност тези спорове са сходни със спорове между ЕИБ и нейните служители във връзка с увреждащите ги актове на последната, чиято отмяната те искат, — в точка 27 от посоченото решение, основавайки се на някои предходни свои решения, Общият съд постановява, че спазването на този тримесечен срок „по принцип“ трябва да се приеме за разумно.
- 16 В същата тази точка 27 от Решението от 19 юни 2012 г. Общият съд на Европейския съюз стига до извода „а contrario [...], че жалба, подадена от служител на ЕИБ след изтичането на тримесечен срок, удължен еднократно със срок от десет дни поради отдалеченост, по принцип трябва да се счита за подадена в неразумен срок“. Той добавя, че това тълкуване а contrario е допустимо, „тъй като само стриктно прилагане на процесуалните правила, определящи прекузивен срок, позволява да се отговори на изискването за правна сигурност и на необходимостта да се избегне всякаква дискриминация или произволно третиране при правораздаването“.

- 17 На второ място, в точка 30 от посоченото решение Общият съд на Европейския съюз отхвърля доводите на засегнатите служители, че Съдът на публичната служба е заменил прилагането на принципа на спазване на разумен срок, който по своето естество е гъвкав и насочен към извършването на конкретната преценка на засегнатите интереси, със спазването на точен тримесечен срок със стриктен и общ характер. Той приема по-специално, че Съдът на публичната служба само е приложил „правна норма [...], която произтича ясно и точно от тълкуването а *contrario* на практиката [на Общия съд на Европейския съюз, цитирана в точка 27 от Решението от 19 юни 2012 г.]“, норма, която прилага по специфичен начин принципа на спазване на разумния срок в случаи на спорове между ЕИБ и нейните служители, които спорове в голяма степен приличат на споровете между Съюза и неговите длъжностни лица и служители. Общият съд на Европейския съюз добавя, че „посочената норма — която се основава на общата презумпция, че един тримесечен срок по принцип е достатъчен, за да могат служителите на ЕИБ да преценят законосъобразността на увреждащите ги актове на тази институция и съответно да подготвят жалбите си — не задължава съдът на Съюза, който трябва да го приложи, да взема предвид обстоятелствата във всеки отделен случай, и по-специално да извършва конкретна преценка на засегнатите интереси“.
- 18 В точки 33—35 на Решението от 19 юни 2012 г. Общият съд на Европейския съюз се позовава на тази линия на разсъждение относно определянето на срока за обжалване, за да изключи както вземането предвид на твърдяното настъпване на техническа повреда, забавило изпращането на жалбата, така и обстоятелството, че ЕИБ не е упражнила правомощието си за издаване на подзаконовни актове по отношение на определянето на конкретни срокове за обжалване, както и някои други конкретни обстоятелства по случая, изтъкнати от засегнатите служители.
- 19 В точки 42 и 43 от посоченото решение Общият съд на Европейския съюз отхвърля и доводите на засегнатите служители, изведени от нарушението на принципа на пропорционалност и на правото на ефективна съдебна защита.
- 20 Накрая, в точки 51—58 от Решението от 19 юни 2012 г. Общият съд отхвърля основанията на засегнатите служители, изведени от отказа на Съда на публичната служба да квалифицира обстоятелствата, които водят до просрочването на жалбата им, като случайно събитие или непреодолима сила. В точки 59—66 от същото решение Общият съд на Европейския съюз отказва да уважи и основанията на посочените служители, изведено от изопачаване на доказателствата относно наличието на случайно събитие или на непреодолима сила.

Производството пред Съда

- 21 След предложението на първия генерален адвокат за преразглеждане на Решението от 19 юни 2012 г. специалният състав, предвиден в член 123б от Процедурния правилник на Съда в редакцията му, приложима към датата на предложението, приема, с решение от 12 юли 2012 г. по дело Преразглеждане Arango Jaramillo и др./ЕИБ (C-334/12 RX), че следва да се направи преразглеждане на това решение, за да се определи дали то накърнява единството или съгласуваността на правото на Съюза.
- 22 По отношение на предмета на преразглеждането в Решението от 12 юли 2012 г. са посочени два по-конкретни довода за преразглеждане. На първо място, трябва да се определи дали — като приема, подобно на Съда на публичната служба, че при преценката на разумния характер на срока, в който служители на ЕИБ са подали жалба за отмяна срещу издаден от нея акт, който ги уврежда, съдът на Съюза не е длъжен да взема предвид конкретните обстоятелства по случая — Общият съд на Европейския съюз е възприел тълкуване, което съответства на практиката на Съда, съгласно която разумният характер на срок, който не е определен в първичното или вторичното право на Съюза, трябва да се преценява според обстоятелствата във всеки отделен случай.

- 23 На второ място, трябва да се определи дали — като придава преклудиращо действие на пропускането на срок за подаването на жалба, който не е определен в първичното или вторичното право на Съюза — тълкуването на Общия съд на Европейския съюз накърнява правото на ефективна съдебна защита, така както е предвидено в член 47 от Хартата.
- 24 Ако се констатира, че Решението от 19 юни 2012 г. е опорочено от грешка при прилагане на правото, трябва да се провери дали и съответно в каква степен посоченото решение накърнява единството или съгласуваността на правото на Съюза.

По въпросите, предмет на преразглеждането

- 25 Най-напред трябва да се констатира, че нито един текст от правото на Съюза не налага срок, в който служител на ЕИБ трябва да подаде жалба за отмяна срещу акт на последната, който го уврежда.
- 26 Освен това следва да се констатира, че след като в точки 22—25 от Решението от 19 юни 2012 г. припомня, че определянето на това дали една жалба за отмяна е била подадена в „разумен срок“, изисква да се вземат предвид всички обстоятелства по конкретния случай, Общият съд на Европейския съюз обявява жалбата на засегнатите служители за недопустима поради просрочие, без да вземе предвид конкретните обстоятелства по случая.
- 27 Произнасяйки се по този начин, Общият съд се отклонява и от практиката на Съда относно понятието „разумен срок“, която обаче посочва в точка 25 от Решението от 19 юни 2012 г.
- 28 Всъщност от посочената съдебна практика следва, че когато продължителността на производството не е определена в разпоредба на правото на Съюза, „разумният“ характер на срока, в който институцията приема съответния акт, трябва да се преценява в зависимост от обстоятелствата, присъщи на всяко дело, и по-специално от значимостта на спора за заинтересованата страна, от сложността на делото и от поведението на присъстващите страни (вж. в този смисъл Решение от 15 октомври 2002 г. по дело *Limburgse Vinyl Maatschappij* и др./Комисия, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P и C-254/99 P, *Recueil*, стр. I-8375, точка 187).
- 29 В точка 192 от посоченото решение Съдът е уточнил, че разумният характер на срока не може да се определи чрез посочване на точен максимален срок, определен абстрактно, а трябва да се преценява във всеки конкретен случай в зависимост от обстоятелствата по делото.
- 30 Това задължение на институциите и органите на Съюза да спазват в рамките на административните производства разумен срок, който не може да се определи чрез посочване на точен максимален срок, определен абстрактно, е потвърдено впоследствие от Съда (вж. по-специално Решение от 30 ноември 2006 г. по дело *Комисия/Италия*, C-293/05, точка 25 и цитираната съдебна практика, както и Решение от 7 април 2011 г. по дело *Гърция/Комисия*, C-321/09 P, точки 33 и 34).
- 31 Противно на поддържаното от ЕИБ и от Европейската комисия в писмените им становища, това тълкуване на понятието „разумен срок“ не е валидно само когато трябва да се определи разумният характер на продължителността на дадено административно или съдебно производство, за което не е предвиден императивен срок, определен в правна норма на Съюза.
- 32 От практиката на Съда следва, че подходът, следван в описаната в точки 28—30 от настоящото решение съдебна практика, се прилага и към въпрос, който влияе пряко върху допустимостта на жалбата, а именно към въпроса за срока, в който заинтересованото лице трябва да поиска от съответната институция пълния текст на акт, който не е публикуван, нито му е съобщен, за да е

точно запознато с този акт с цел да поиска отмяната му (вж. Определение от 10 ноември 2011 г. по дело Agariou Joséphidès/Комисия и ЕАСЕА, C-626/10 P, точки 127, 128, 130 и 131). Накрая, в същия смисъл, съдът обуславя допустимостта на исканията за възстановяване на съдебните разноски, направени пред съда на Съюза, от спазването на разумен срок между постановяването на съдебното решение, с което се разпорежда възстановяването на тези разноски, и искането за възстановяване, направено пред другата страна по спора (вж. Определение от 21 юни 1979 г. по дело Diez/Комисия, 126/76 DEP, Recueil, стр. 2131, точка 1).

- 33 От гореизложеното следва, че макар безспорно посочената в точки 28 и 30 от настоящото решение съдебна практика да се отнася до въпроса за разумния характер на продължителността на административно производство, в случаите, когато нито една разпорежба от правото на Съюза не предвижда конкретен срок за провеждането на такова производство, все пак понятието „разумен срок“ трябва да се приложи по същия начин и когато става дума за жалба или искане, за подаването на която/което не е предвиден срок в нито една разпорежба от правото на Съюза. И в двата случая съдът на Съюза трябва да вземе предвид конкретните обстоятелства по случая.
- 34 Впрочем в практиката си преди Решението от 19 юни 2012 г. Общият съд на Европейския съюз възприема именно това тълкуване, което осигурява съгласувано прилагане на понятието „разумен срок“ и към което съдът на Съюза е прибегвал в различни случаи.
- 35 Така, в точка 47 от своето Определение от 15 септември 2010 г. по дело Marcuccio/Комисия (T-157/09 P), за което Съдът приема, че не следва да се извършва преразглеждане (вж. Решение на Съда от 27 октомври 2010 г. по дело Преразглеждане Marcuccio/Комисия, C-478/10 RX), Общият съд на Европейския съюз припомня, че в отсъствието на срок, предвиден в приложимата правна уредба, за отправяне на искане за обезщетение, произтичащо от трудово правоотношение между длъжностно лице и институцията, чийто служител е това лице, посоченото искане трябва да бъде отправено в „разумен срок“, определен с оглед на обстоятелствата по конкретния случай.
- 36 Освен това в Решение от 6 март 2001 г. по дело Dunnett и др./ЕИБ, (T-192/99, Recueil, стр. II-813) едва след като разглежда обстоятелствата по конкретния случай, Общият съд на Европейския съюз заключава в точка 58 от това решение, че „[с] оглед сроковете, предвидени в членове 90 и 91 от Правилника [на длъжностните лице], трябва да се констатира, че жалбоподателите са подали жалбата си в разумен срок“ (що се отнася до споровете между Европейската централна банка (ЕЦБ) и нейните служители, вж. Определение на Общия съд от 11 декември 2001 г. по дело Cerafogli и др./ЕЦБ, T-20/01, RecueilFP, стр. I -A-235 и II-1075, точка 63).
- 37 Също така в Определение на Общия съд от 6 декември 2002 г. по дело D/ЕИБ (T-275/02 R, RecueilFP стр. I-A-259 и II-1295) председателят на Общия съд — след като в точка 33 от това определение припомня, че един тримесечен срок по принцип трябва да се счита за разумен срок за подаването на жалба за отмяна срещу решенията на ЕИБ, а в точка 38 от същото определение констатира, че в конкретния случай жалбата е била подадена пет месеца след приемането на обжалваното решение — достига до извода, че жалбата е просрочена, едва след като извършва анализ, в резултата на който в точка 39 от посоченото определение достига до извода, че жалбоподателят не е изтъкнал нито едно конкретно обстоятелство, което може да обоснове пропускането на тримесечния срок и да натежи над императивното изискване за правна сигурност.
- 38 Важно е да се уточни, че възприетото в точки 33 и 34 от настоящото решение тълкуване на понятието „разумен срок“ не означава, противно на поддържаното от ЕИБ в писменото й становище, че законосъобразността на приетите от този орган актове може да се оспорва

безкрайно, тъй като прилагането на това понятие в съответствие с практиката на Съда има за цел именно да изключи възможността съдът на Съюза да преразглежда основателността на жалба, подадена в срок, сметен за разумен.

- 39 Също така, противно на изтъкнатото от ЕИБ в писменото ѝ становище, възприетото тълкуването не се оборва и от Решение от 22 май 1990 г. по дело Парламент/Съвет (С-70/88, Recueil, стр. I-2041), в което Съдът — при положение че Европейският парламент не е разполагал с право да подаде жалба за отмяна на основание член 173 от Договора за ЕИО (член 173 ЕО, след изменението член 230 ЕО) — приема, че последната институция може да го сезира с такава жалба за отмяна. Всъщност по това дело двумесечният срок за обжалване, така както е определен в посочения член, е задължителен с еднаква строгост както за Парламента, така и за посочените в този член институции. В настоящия случай обаче, в който член 41 от Правилника за персонала на ЕИБ не определя срок за обжалване, а само прогласява компетентността на съда на Съюза по спорове между ЕИБ и нейните служители, съдът на Съюза е длъжен предвид мълчанието на посочения правилник да приложи понятието „разумен срок“. Това понятие, което предполага, че трябва да се вземат предвид всички обстоятелства по конкретния случай, не може следователно да се разглежда като специален преклузивен срок. Ето защо предвиденият в член 91, параграф 3 от Правилника за длъжностните лица тримесечен срок не може да се приложи по аналогия като преклузивен срок към служителите на ЕИБ, когато те са подали жалба за отмяна срещу акт на последната, който ги уврежда.
- 40 Накрая, що се отнася до въпроса дали, като придава преклудиращо действие на пропускането на разумния срок, с който разполагат засегнатите служители, за да подадат жалбата си, Общият съд на Европейския съюз засяга правото на ефективна съдебна защита, трябва да се припомни, че принципът на ефективна съдебна защита е общ принцип на правото на Съюза, който понастоящем намира израз в член 47 от Хартата (вж. Решение от 8 декември 2011 г. по дело КМЕ Germany и др./Комисия, С-389/10 Р, Сборник, стр. I-13125, точка 119 и цитираната съдебна практика).
- 41 В това отношение член 47, първа алинея от Хартата предвижда, че всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред съд в съответствие с предвидените в този член условия. Съгласно втората алинея от същия член всеки има право неговото дело да бъде гледано справедливо и публично в разумен срок от независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон.
- 42 В съответствие с разясненията относно този член, които съгласно член 6, параграф 1, трета алинея ДЕС и член 52, параграф 7 от Хартата трябва да се вземат предвид при неговото тълкуване, член 47, първа алинея от Хартата се основава на член 13 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКПЧ“), а втората алинея от същия член 47 съответства на член 6, параграф 1 от ЕКПЧ.
- 43 От практиката на Европейския съд за правата на човека относно тълкуването на член 6, параграф 1 от ЕКПЧ, на която съгласно с член 52, параграф 3 от Хартата трябва да се направи позоваване, следва, че правото на достъп до съд не е абсолютно. Упражняването на това право подлежи на ограничения, по-специално що се отнася до условията за допустимост на жалбата. Макар заинтересованите лица да трябва да очакват, че тези правила ще се приложат, прилагането им все пак не би трябвало да пречи на правните субекти да упражнят налично правно средство за защита (вж. в този смисъл ЕСПЧ, Решение по дело Anastasakis срещу Гърция от 6 декември 2011 г., жалба № 41959/08, непубликувано в Recueil des arrêts et décisions, § 24).

- 44 В настоящия случай — когато срокът за обжалване, с който разполагат служителите на ЕИБ срещу увреждащите ги актове, не е бил определен предварително в правна норма на Съюза, нито е ограничен съгласно член 52, параграф 1 от Хартата — е безспорно, че предвид практиката на Съда относно прилагането на понятието „разумен срок“ засегнатите служители са имали право да очакват, че Общият съд на Европейския съюз няма да противопостави на жалбата им предварително определен преклузивен срок, а просто ще приложи практиката на Съда, за да се произнесе по допустимостта на жалбата.
- 45 Това изопачаване на понятието „разумен срок“ поставя засегнатите служители в невъзможност да защитят свързаните с възнаграждението си права чрез ефективна жалба пред съд при спазване на предвидените в член 47 от Хартата условия.
- 46 С оглед на гореизложеното следва да се приеме, че Общият съд на Европейския съюз е тълкувал неправилно понятието „разумен срок“, така както то следва от съдебната практика, посочена в точки 28—30 и 32 от настоящото решение, и поради това е изопачил самото съдържание на понятието „разумен срок“, като е приел, че в случая трябва да се приложи „правна норма“, чието стриктно прилагане води до разрешение, което противоречи на разрешението, произтичащо от собствената му практика.

По наличието на накърняване на единството или съгласуваността на правото на Съюза

- 47 Като приема в Решение от 19 юни 2012 г., че срок за обжалване, който не е определен в първичното или вторичното право на Съюза, като приложения в случая на жалба за отмяна, подадена от служители на ЕИБ срещу издаден от нея уреждащ ги акт, е срок с продължителност от три месеца, чието пропускане води до просрочие на жалбата и поради това до нейната недопустимост, Общият съд на Европейския съюз извършва тълкуване, което не съответства на практиката на Съда, съгласно която разумният характер на такъв срок трябва да се преценява в зависимост от обстоятелствата във всеки отделен случай.
- 48 Следователно трябва да се разгледа дали и съответно в каква степен Решението от 19 юни 2012 г. накърнява единството или съгласуваността на правото на Съюза.
- 49 В това отношение следва да се имат предвид следните четири аспекта.
- 50 На първо място, Решението от 19 юни 2012 г. представлява първото решение на Общия съд на Европейския съюз, с което той отхвърля жалбата срещу определение на Съда на публичната служба, отхвърлящо като недопустима поради просрочие жалба за отмяна, подадена след изтичането на срок, без да се вземат предвид всички обстоятелства по конкретния случай. Следователно това решение може да бъде прецедент при решаването на бъдещи дела (вж. по аналогия Решение от 17 декември 2009 г., по дело Преразглеждане М/ЕМЕА, C-197/09 RX-II, Сборник, стр. I-12033, точка 62).
- 51 На второ място, както беше отбелязано в точки 28—30 и 32 от настоящото решение, Общият съд на Европейския съюз не се е съобразил с постоянната практика на Съда относно понятието „разумен срок“ (вж. по аналогия Решение по дело Преразглеждане М/ЕМЕА, посочено по-горе, точка 63).
- 52 На трето място, грешките на Общият съд на Европейския съюз се отнасят до процесуално понятие, което не е единствено от областта на правото на публичната служба, а е приложимо независимо от разглежданата материя (вж. по аналогия Решение по дело Преразглеждане М/ЕМЕА, посочено по-горе, точка 64).

- 53 На четвърто и последно място, понятието „разумен срок“ и принципът на ефективна съдебна защита, които Общият съд на Европейския съюз не е спазил, заемат важно място в правния ред на Съюза (вж. по аналогия Решение по дело Преразглеждане М/ЕМЕА, посочено по-горе, точка 65). По-специално съгласно член 6 ДЕС правото на ефективни правни средства за защита пред съд, гарантирано от член 47 от Хартата, има същата правна стойност като тази на разпоредбите на Договорите.
- 54 Предвид тези обстоятелства, преценени в тяхната цялост, следва да се констатира, че Решението от 19 юни 2012 г. накърнява съгласуваността на правото на Съюза, тъй като Общият съд на Европейския съюз в качеството му на разгледала жалбата юрисдикция тълкува понятието „разумен срок“ по такъв начин, че жалбата на засегнатите служители е отхвърлена като недопустима, без да са разгледани конкретните обстоятелства по случая.
- 55 При тези обстоятелства остава да се определят последиците, които трябва да се изведат от констатираното накърняване на съгласуваността на правото на Съюза.
- 56 Член 62б, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз гласи, че ако Съдът установи, че решението на Общия съд накърнява единството или съгласуваността на правото на Съюза, той връща делото за преразглеждане на Общия съд, който е обвързан от възприетото от Съда по правните въпроси. Като връща делото, Съдът може да посочи и последиците на решението на Общия съд, които следва да се считат за окончателни по отношение на страните по спора. По изключение Съдът може сам да се произнесе с окончателно решение, ако предвид установеното в хода на преразглеждането разрешаването на спора зависи от установяването на фактите, върху които се основава решението на Общия съд.
- 57 От това следва, че Съдът не би могъл да се ограничи да установи накърняването на съгласуваността или на единството на правото на Съюза, без да изведе последиците от тази констатация по отношение на разглеждания спор. В настоящия случай Решението от 19 юни 2012 г. трябва да се отмени по посочените в точка 54 от настоящото решение съображения.
- 58 Като се има предвид, че накърняването на съгласуваността на правото на Съюза в настоящия случай е резултат от неправилно тълкуване на понятието „разумен срок“ и от нарушаването на принципа на правото на ефективна съдебна защита, окончателното разрешаване на въпроса за допустимостта на жалбата на засегнатите служители не зависи от установяването на фактите, върху които се основава Решението от 19 юни 2012 г., и следователно Съдът не може да се произнесе сам с окончателно решение по спора в приложение на член 62б, първа алинея, трето изречение от Статута на Съда.
- 59 Ето защо делото трябва да се върне на Общия съд на Европейския съюз, а не както изтъкват засегнатите служители, на Съда на публичната служба, за да се прецени с оглед на всички обстоятелства по конкретния случай разумният характер на срока, в който засегнатите служители са подали жалбата си пред Съда на публичната служба.

По съдебните разноски

- 60 Съгласно член 195, параграф 6 от Процедурния правилник на Съда, когато решение на Общия съд, което е предмет на преразглеждане, е постановено съгласно член 256, параграф 2 ДФЕС, Съдът се произнася по съдебните разноски.
- 61 Тъй като няма специални норми, уреждащи разпределянето на съдебните разноски при преразглеждане, следва да се приеме, че посочените в член 23 от Статута на Съда заинтересовани лица, както и страните в производството пред Общия съд на Европейския

съюз, представили писмени становища или възражения пред Съда по въпросите, които са предмет на преразглеждането, трябва да понесат направените от тях съдебни разноски, свързани с това производството.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

- 1) Решение на Общия съд на Европейския съюз (състав по жалбите) от 19 юни 2012 г. по дело Arango Jaramillo и др./ЕИБ (Т-234/11 Р) накърнява съгласуваността на правото на Съюза, тъй като Общият съд в качеството си на разгледала жалбата юрисдикция е тълкувал понятието „разумен срок“ — в контекста на подаването на жалба от служители на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) за отмяна на издаден от нея увреждащ ги акт — като тримесечен срок, чието пропускане води до просрочие и поради това до недопустимост на жалбата, без съдът на Съюза да е бил задължен да вземе предвид обстоятелствата по конкретния случай.
- 2) Отменя посоченото решене на Общия съд на Европейския съюз.
- 3) Връща делото на Общия съд на Европейския съюз.
- 4) Г-н Oscar Orlando Arango Jaramillo и 34 други служители на Европейската инвестиционна банка, чиито имена са изброени в началото на настоящото решение, както и Европейската инвестиционна банка, Португалската република и Европейската комисия понесат направените от тях съдебни разноски, свързани с производството по преразглеждане.

Подписи